

1884—85 var Overskuddet 1,508,000 Kroner; altsaa en Stigning af 377,000 Kroner. Det var den sædvanlige jævne Stigning, der havde fundet Sted; der havde det altsaa ingen Indflydelse. Derimod stiller Forholdet sig noget anderledes med Hensyn til de sjællandske Baner i det samme Tidrum. Der var ved Udgangen af 1880 et Overskud af disse Baner paa 2,743,000 Kroner, og ved Udgangen af 1884—85 et Overskud paa 2,101,000 Kroner. Der var altsaa en Nedgang af 642,000 Kroner, hvoraf de 83,000 kommer fra Søforbindelsen, som da var bleven henlagt under de sjællandske Baner, men for øvrigt vare disse Baner endnu til den Tid under den samme Bestyrelse, som havde bestyret dem, medens de endnu vare Privatbaner; men der var altsaa foregaaet en Nedgang i Overskuddet af 559,000 Kroner. Naar man nu ser hen til disse Forhold i den Tid, stiller det sig saaledes, at Driftsudgiften ved Udgangen af 1880 var 2,441,000 Kr. og ved Udgangen af Finansaaret 1884—85 vare Driftsudgifterne stegne til 4,261,000 Kr. Der var altsaa sket en Forøgelse i Driftsudgifterne af 1,820,000 Kr., altsaa nær hen mod 2 Mill. Kr. Det var sket under den samme Driftsbestyrelse, som havde brevet de sjællandske Baner i Forvejen, og altsaa kendte disse Baner; der var ikke sket nogen Forandring i Bestyrelsens Sammenfætning i nogen Henseende. Men nu kommer jo en Omstændighed til, som har haft en meget væsentlig Indflydelse paa de ugunstige Resultater i økonomisk Henseende, og det var, at straks efter, at de sjællandske Baner gik over til Staten, blev der af den daværende Indenrigsminister gjort Skridt til at faa Taksterne paa disse nedsatte i Lighed med, hvad de vare paa de jydsk-sjyenske Baner. Der blev nedsat en Kommission, bestaaende af bægge Generaldirektørerne og Generaldirektøren i Indenrigsministeriet, tilligemed nogle flere Jærnbaneembedsmænd, for at tage det Spørgsmaal under Overvejelse, hvorledes disse Forhold bedst lade sig ordne. Den daværende Jærnbanedirektør for de sjællandske Baner udtalte sin Betænelighed ved at gaa saa vidt i Takstnedsættelsen, fordi han gjorde gældende, at den Nedsættelse, der vilde finde Sted, var Forfælden mellem Taksterne paa de sjællandske og jydsk-sjyenske Baner, som for Personer udgjorde omtrent 12 pCt. og for Godstaksterne omtrent 15 pCt. Denne Nedsættelse i Taksterne vilde efter hans Mening have en Nedgang i Indtægterne til Følge af omtrent 600,000 Kr., og han tilføjede, at om der endog saa vilde finde en Trafikforøgelse Sted

paa Banerne, vilde det ikke i nogen kendelig Grad forøge det økonomiske Udbytte, det virkelige Overskud. Samtidig dermed eller kort efter fandt en anden Nedsættelse af Taksterne Sted, nemlig Forlængelsen af Gyldigheden af Dobbeltbilletter. Jeg tror, at her paa Sjælland gælder Dobbeltbilletter ikke mere end for en Dag, for Sjælland-Jyn noget længere; men de fik en meget betydelig Forlængelse, og efter den Opgørelse, der fandt Sted, vilde det føre til en Nedgang i Indtægterne af Personer af 435,000 Kr. Dette sammen med det øvrige Underskud, der kom frem ved Takstnedsættelsen, nemlig 559,000 Kr., udgør meget nær en Million, altsaa en Million formindsket Indtægt og omtrent 2 Millioner forøget Udgift, det følger af sig selv. Det var nu, hvad Dobbeltbilletterne angaa, og det var ikke for de sjællandske Baner alene, men paa alle Baner. Selvfølgelig vilde en Udgiftsforøgelse af omtrent 2 Millioner Kr. paa de sjællandske Baner øve en meget uheldig Indflydelse paa Udbyttet af Banerne. Det forekommer mig, at deraf maa ogsaa fremgaa, at det daarlige Resultat af Driften ikke kan lægges paa Sammenfæltningen, fordi det i den allervæsentligste Del kommer frem, førend Sammenfæltningen fandt Sted. Der kan være forskellige medvirkende Grunde til dette daarlige Resultat; blandt disse var ogsaa den, at der i de første Aar efter Statens Overtagelse af Driften af de sjællandske Jærnbaner er anvendt meget betydelige Beløb til Vedligeholdelse af disse Baners Materiel, der var meget daarligt vedligeholdt, og det krævede en meget betydelig forøget Udgift i de første Aar efter Overtagelsen af Driften, inden disse Baners Materiel og Banerne i det hele taget bleve bragte i en saadan Stand, som de øvrige Statsbaner da vare og endnu ere. Det var en medvirkende Grund: men for øvrigt var ogsaa en Grund den, at der fandt en meget betydelig Forøgelse af Trafikken Sted, og som Følge deraf ogsaa en meget betydelig Forøgelse i Logernes Antal og i Antallet af det Personale, der maatte betjene Driften.

Jeg har tilladt mig at anføre dette, for at det dog ikke skulde staa hen saaledes, som om det alene var Sammenfæltningen af Jærnbanerne og alene den nuværende Statsbanedrift, der skulde være Skyld i, at ikke det økonomiske Udbytte af Jærnbanerne var saa stort, som man paa en vis Maade enten havde ventet eller kunde gøre Krav paa.

Den ærede Ordfører udtalte tillige, at Jærnbanedriften er en økonomisk Foranstaltning, og at det er rigtigt at gøre sig klart Forholdet mellem Statsdrift og Privatdrift.